

KIRJEITÄ TAKTIIKASTA ¹⁵

ALKULAUSE

Huhtikuun 4 p:nä 1917 jouduin pitämään Pietarissa selostuksen otsikossa mainitusta aiheesta ensin bolshevikkien kokouksessa. He olivat työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Yleisvenäläisen Neuvottelukokouksen edustajia, joiden piti matkustaa ja jotka sen vuoksi eivät voineet myöntää minulle yhtään lykkäystä. Kokouksen päätyttyä sen puheenjohtaja тов. G. Zinovjev koko kokouksen nimessä kehotti minua toistamaan heti selostukseni sekä bolshevikki- että menshevikkiedustajien kokouksessa, koska nämä edustajat halusivat käsitellä kysymystä VSDTPuolueen yhdistämisestä.

Niin vaikeata kuin minun olikin toistaa heti selostukseni, en katsonut olevani oikeutettu kieltäytymään, koska sitä vaativat *sekä aatetoverini* että menshevikit, jotka matkustamisensa vuoksi eivät todellakaan voineet myöntää minulle lykkäystä.

Selostustilaisuudessa luin „Pravdan” 26. numerossa huhtikuun 7 p:nä 1917 julkaistut teesini*.

Sekä teesini että selostukseni synnyttivät erimielisyyttä jopa bolshevikkien keskuudessa ja „Pravdan” toimituksessakin. Monien neuvottelujen jälkeen tulimme yksimielisesti johtopäätökseen, että tarkoituksenmukaisinta on *julkisesti* väitellä noista erimielisyyksistä ja antaa siten aineistoa huhtikuun 20 p:nä 1917 Pietarissa kokoontuvalle puolueemme (Keskuskomitean yhdistämän Venäjän Sosialidemo-

---

* Julkaisen nuo teesit uudestaan tämän kirjeen liitteenä yhdessä „Pravdan” mainituissa numerossa olleiden lyhyiden selittävien huomautusten kanssa. (Ks. tätä osaa, ss. 3–6. *Toim.*)

kraattisen Työväenpuolueen) yleisvenäläiselle konferenssille.

Tämän väittelystä tehdyn päätöksen toteuttamiseksi julkaisenkin alempana seuraavat *kirjeet*, joissa en pyri tarkastelemaan kysymystä *kaikinpuolisesti*, vaan tahdon ainoastaan hahmotella tärkeimmät argumentit, jotka ovat erikoisen oleellisia työväenluokan liikkeen *käytännöllisille* tehtäville.

I KIRJE

NYKYHETKEN ARVIOINTI

Marxilaisuus vaatii meiltä kunkin historiallisen ajankohdan luokkasuhteiden ja konkreettisten erikoisuuksien mitä tarkinta, objektiivista huomioonottamista. Me bolshevikit olemme aina pyrkineet olemaan uskollisia tälle vaatimukselle, joka on ehdottoman välttämätön politiikan kaikkinaisen tieteellisen perustelun kannalta.

„Oppimme ei ole dogmi, vaan toimintaohje”¹⁶ — näin sanoivat aina Marx ja Engels, jotka oikeutetusti pilkkasivat „kaavojen” ulkoaoppimista ja niiden pelkkää toistamista, sillä nämä kaavat voivat parhaassa tapauksessa vain viitoittaa *yleiset* tehtävät, joiden muotoa historiallisen prosessin jokaisen erikoisen *vaiheen konkreettiset* taloudelliset ja poliittiset tilanteet välttämättä muuttavat.

Mitä tarkasti todettuja, objektiivisia *tosiasioita* on vallankumouksellisen proletariaatin puolueen nyt pidettävä ohjeenaan toimintansa tehtävien ja muotojen määrittämiseksi?

Sekä ensimmäisessä „Kirjeessäni kaukaa” („Ensimmäisen vallankumouksen ensimmäinen vaihe”), joka julkaistiin „Pravdan” 14. ja 15. numerossa maaliskuun 21 ja 22 p:nä 1917, että teeseissäni määrittelin „nykyhetken omalaatuisuudeksi Venäjällä” sen, että tämä hetki on *siirtymis-*kautta vallankumouksen ensimmäisestä vaiheesta sen toiseen vaiheeseen. Ja sen vuoksi *tämän* hetken perustunnuksena, „päivän tehtävänä” pidin: „työläiset, te olette näyttäneet proletaarisen sankaruuden, kansan sankaruuden ihmeitä kansalaissodassa tsarismia vastaan, teidän on näytettävä proletaarisen ja yleiskansallisen järjestäytymisen

ihmeitä valmistellaksenne voittoanne vallankumouksen toisessa vaiheessa” („Pravda” № 15)*.

Mutta mitä on ensimmäinen vaihe?

Valtiovallan siirtymistä porvaristolle.

Ennen vuoden 1917 helmi—maaliskuun vallankumousta valtiovalta Venäjällä oli yhden vanhan luokan, nimittäin maaorjuuttajatilanherrain aatelistoloukan käsissä, jonka etunenässä oli Nikolai Romanov.

Tämän vallankumouksen jälkeen valta on *toisen*, uuden luokan, nimittäin *porvariston* käsissä.

Valtiovallan siirtyminen luokan käsistä toisen *luokan* käsiin on *vallankumouksen* ensimmäinen, tärkein perustunnusmerkki tuon käsitteen tarkassa tieteellisessä sekä käytännöllis-poliittisessä merkityksessä.

Sikäli *on* porvarillinen eli porvarillis-demokraattinen vallankumous Venäjällä *päättynyt*.

Tässä me kuulemme hälinää vastaväittäjien puolelta, jotka nimittävät itseään mielellään „vanhoiksi bolshevikkeiksi”: emmekö ole aina sanoneet, että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen päättää vain „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri”? onko agraarivallankumous, joka myös on porvarillis-demokraattinen vallankumous, päättynyt? eiköhän asianlaita ole päinvastoin, että se *ei ole vielä* alkanutkaan?

Vastaan: historia on todistanut täysin oikeiksi bolshevistiset tunnukset ja aatteet *yleensä*, mutta *konkreettisesti* asiointila on muodostunut *toisenlaiseksi* kuin (kuka tahansa) saattoi odottaa, se on muodostunut originellisemmäksi, omalaatuisemmaksi, kirjavammaksi.

Tämän tosiasian sivuuttaminen ja unohtaminen merkitسی muuttumista niiden „vanhojen bolshevikkien” kaltaiseksi, jotka ovat jo monta kertaa näytelleet surullista osaa puolueemme historiassa toistamalla tolkuttomasti *ulko-opittua* kaavaa sen sijaan, että olisivat *tutkineet* uuden, elävän todellisuuden omalaatuisuutta.

„Proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri” *on jo toteutunut* ** Venäjän vallankumouksessa, sillä tämä „kaava” näkee ennakoita

* Ks. Teokset, 23. osa, s. 315. Toim.

** Tietyissä muodossa ja tietyissä määrin.

ainoastaan *luokkasuhteet* eikä *konkreettista poliittista laitosta*, joka *realisoi* nuo suhteet, tuon yhteistoiminnan. „Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto” — siinä on teille jo elämän toteuttama „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri”.

Tämä kaava on jo vanhentunut. Elämä on tuonut sen kaavojen valtakunnasta todellisuuden valtakuntaan, kasvattanut siihen lihan ja veren, konkretisoinut sen ja *juuri siten* muuttanut sen muotoa.

Päiväjärjestyksessä on jo toinen, uusi tehtävä: kahtiajako tämän diktatuurin *sisällä* olevien proletaaristen ainesten (puolustuskantaa vastustavat, internationalistit, „kommuunilaiset”, jotka ovat kommuuniin siirtymisen kannalla) ja *pikkuisäntä-* eli *pikkuporvariainesten* (Tshheidze, Tsereteli, Steklov, eserrät y.m. y.m. vallankumouksellisen puolustuksen kannalla olevat, kommuunin tietä kulkemisen vastustajat, porvariston ja porvarillisen hallituksen „tukeamisen” kannattajat) välillä.

Ken *nyt* puhuu ainoastaan „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisesta diktatuurista”, hän on jäänyt jälkeen elämästä, hän on sen vuoksi tosiasiallisesti *siirtynyt* pikkuporvariston puolelle proletaarista luokkataistelua vastaan, hänet on luovutettava vallankumouksenedellisten „bolshevististen” harvinaisuuksien arkistoon (voidaan sanoa: „vanhojen bolshevikkien” arkistoon).

Proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri on jo toteutunut, mutta se on toteutunut erittäin omalaatuisesti, monin mitä tärkeimmin muutoksin. Niistä puhun erikseen, jossain seuraavassa kirjeessä. Nyt on omaksuttava se kiistaton totuus, että marxilaisen on otettava huomioon elävä elämä, *tosiolojen* tarkat tosiasiat eikä pidettävä yhä vain kiinni eilispäivän teoriasta, joka, kuten mikä teoria tahansa, parhaassa tapauksessa vain viitoittaa perusasian, yleisen, vain *lähestyy* elämän monimutkaisuuden käsittämistä.

„Harmaata, hyvä ystävä, on kaikki teoria, ja vihreä elämän kultainen puu”¹⁷.

Se, joka asettaa kysymyksen porvarillisen vallankumouksen „päättäneisyydestä” *entiseen tapaan*, uhraa elävän marxilaisuuden kuolleelle kirjaimelle.

Entiseen tapaan asia on näin: porvariston herruuden *jälkeen* voi ja pitää seurata proletariaatin ja talonpoikaiston herruus, niiden diktatuuri.

Mutta elävässä elämässä on *jo* käynyt *toisin*: *ne ovat punoutuneet toisiinsa* kovin omalaatuisesti, uudella, ennennäkemättömällä tavalla. On olemassa vierekkäin, yhdessä, samanaikaisesti *sekä* porvariston herruus (Lvovin ja Gutshkovin hallitus) *että* proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattinen diktatuuri, joka *vapaaehtoisesti* antaa vallan porvaristolle, vapaaehtoisesti muuttuu sen lisäkkeeksi.

Sillä ei saa unohtaa, että Pietarissa valta on tosiasiasa työläisten ja sotilaiden käsissä; uusi hallitus *ei* harjoita eikä voikaan harjoittaa heitä kohtaan väkivaltaa, koska *ei ole* poliisia, ei kansasta erikseen olevaa armeijaa eikä kaikkivaltaisesti kansan *yläpuolella* olevaa virkamiehistökään. Se on tosiasia. Se on juuri sellainen tosiasia, joka on luonteenomaista Pariisin Kommuunin tyyppiselle valtiolle. Tämä tosiasia ei mahdu vanhoihin kaavioihin. On osattava soveltaa kaaviot elämään eikä toistettava järjettömiksi käyneitä sanoja „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurista” *yleensä*.

Tarkastelkaamme asiaa toiselta puolelta voidaksemme valaista sitä paremmin.

Marxilaisen ei pidä poistua luokkasuhteiden analyysin tarkalta pohjalta. Vallassa on porvaristo. Entä eikö talonpoikaistjoukko ole *samoin* porvaristoa — toista kerrosta, toista laatua, toisenluontoista porvaristoa? Minkä vuoksi *tämä* kerros *ei voisi* tulla valtaan ja „suorittaa loppuun” porvarillisdemokraattista vallankumousta? Miksi se ei voisi olla mahdollista?

Näin ajattelevat usein vanhat bolshevikit.

Vastaan — se on täysin mahdollista. Mutta ajankohtaa arvioidessaan marxilaisen täytyy lähteä todellisesta *eikä* mahdollisesta.

Todellisuus taas osoittaa meille sen *tosiasian*, että vapaasti valitut sotilaiden ja talonpoikien edustajat kuuluvat vapaasti toiseen, sivuhallitukseen, vapaasti täydentävät, kehittävät, viimeistelevät sitä. Ja yhtä vapaasti he *luovuttavat* vallan porvaristolle — ilmiö, joka ei hituistaakaan „riko” marxilaista teoriaa, sillä me olemme aina tienneet ja monesti sanoneet, että porvaristo pysyy val-

lassa, ei ainoastaan väkivallan turvin, vaan myös joukkojen valvutumattomuuden, vanhoihin tottumuksiin piintyneisyyden, poljetun aseman ja järjestymättömyyden vuoksi.

Ja tämän nykypäivien todellisuuden edessä on suorastaan naurettavaa kääntää selkänsä tosiasialle ja puhua „mahdollisuuksista”.

On mahdollista, että talonpoikaisto ottaa kaiken maan ja kaiken vallan. En suinkaan unohda tätä mahdollisuutta enkä rajoita näköpiiriäni yksinomaan nykyhetkeen, vaan vieläpä muotoilen suoraan ja tarkasti agraariohjelman ottaen huomioon *uuden* ilmiön: batrakkien ja köyhien talonpoikain yhä suuremman erkaantumisen talonpoikaisiännistä.

Mutta on toinenkin mahdollisuus: on mahdollista, että talonpojat ottavat varteen eserrien pikkuporvarillisen puolueen neuvot, puolueen, joka on joutunut porvarien vaikutukseen, siirtynyt puolustuskannalle ja kehottaa odottamaan Perustavaa kokousta, vaikei tähän mennessä ole vielä määrätty edes sen kokoontumisaikaa! *

On mahdollista, että talonpojat *säilyttävät* sopimuksensa porvariston kanssa, jatkavat sitä sopimusta, jonka he ovat nyt solmineet työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen välityksellä niin muodollisesti kuin tosiasiallisestikin.

Mahdollisuuksia on monenlaisia. Olisi mitä suurin virhe unohtaa agraariliike ja agraariohjelma. Mutta yhtä suuri virhe olisi unohtaa *todellisuus*, joka osoittaa meille, *että sopimus on tosiasia* — eli käyttäen tarkempaa, mutta vähemmän juridista, enemmän taloudellis-luokkaluontoista sanontaa — porvariston ja talonpoikaiston *luokkayhteistoiminta* on tosiasia.

Kun tämä tosiasia lakkaa olemasta tosiasia, kun talonpoikaisto eroaa porvaristosta, ottaa maat vastoin sen tahtoa, ottaa vallan vastoin sen tahtoa,— niin silloin se on jo porvarillis-demokraattisen vallankumouksen uusi vaihe, ja siitä tulee puhe erikseen.

---

* Ettei sanojani tulkittaisi väärin, sanon jo tässä: kannatan ehdottomasti sitä, että batrakkien ja talonpoikien *Neuvostot* ottavat *heti kaikki* maat, mutta pitävät tällöin *itse* yllä mitä ankarinta järjestystä ja kuria, ettei vähimmässäkään määrin turmeltais koneita, rakennuksia, karjaa eikä missään tapauksessa saatettaisi epäjärjestykseen taloutta ja viljan tuotantoa, vaan *voimistettaisiin* sitä, sillä sotilaat tarvitsevat *kaksi kertaa* enemmän leipää ja väestönkään ei pidä nähdä nälkää.

Marxilainen, joka tämän tulevan vaiheen mahdollisuuden vuoksi unohtaisi velvollisuutensa *nyt*, jolloin talonpoikaistolla on *sopimus* porvariston kanssa, muuttuisi pikkuporvariksi. Sillä todellisuudessa hän saarnaisi proletariaatille *luottamusta* pikkuporvaristoon („sen, tämän pikkuporvariston, tämän talonpoikaiston täytyy erota porvaristosta jo porvarillis-demokraattisen vallankumouksen vaiheessa”). Sellaisen mieluisan ja suloisen tulevaisuuden „mahdollisuuden” vuoksi, jolloin talonpoikaisto *ei ole* porvariston jäljessäkulkijana, eserrät, Tshheidzet, Tseretelit ja Steklovit *eivät ole* porvarillisen hallituksen lisäkkeinä,— sellaisen mieluisan tulevaisuuden „mahdollisuuden” vuoksi hän unohtaisi *epämiellyttävän nykyisyyden*, jolloin talonpoikaisto vielä toistaiseksi pysyy porvariston jäljessäkulkijana, jolloin eserrät ja sosialidemokraatit eivät vielä toistaiseksi ole luopuneet porvarillisen hallituksen lisäkkeen osasta, „hänen majesteettinsa” Lvovin opposition¹⁸ osasta.

Kuvittelemamme henkilö muistuttaisi äitelää Louis Blanc'ia, makeilevaa kautskylaista, mutta ei missään tapauksessa vallankumouksellista marxilaista.

Mutta eikö meitä uhkaa vaara langeta subjektivismiin, haluun „hypätä” loppuun suorittamattoman — talonpoikaissiikettä vielä potevan — luonteeltaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen yli sosialistiseen vallankumoukseen?

Jos olisin sanonut: „ilman tsaaria, mutta *työväen hallitus*”¹⁹,— niin silloin tuo vaara minua uhkaisi. Mutta minä *en* sanonut sitä, minä sanoin muuta. Minä sanoin, että *muuta* hallitusta (porvarillista lukuunottamatta) kuin työläisten, batrakkien, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot *ei* Venäjällä *voi* olla. Minä sanoin, että Venäjällä valta *voi* nyt siirtyä Gutshkovilta ja Lvovilta *vain* näille Neuvostoille, ja niissä *juuri* onkin vallitsevana talonpoikaisto, ovat vallitsevina sotilaat, on vallitsevana pikkuporvaristo kun käytetään tieteellistä, marxilaista termiä, kun asiaa ei luonnehdita arkipäiväisesti, poroporvarillisesti, professionaalisesti, vaan luokkakantaisesti.

Teeseissäni olen ehdottomasti suojannut itseni kaikelta päättymättömän talonpoikaissiikkeen tai yleensä pikkuporvarillisen liikkeen yli hyppäämiseltä, kaikelta työväen hallituksen „vallanvaltaamis”-*leikiltä*, kaikelta blanquilai-

selta seikkailulta, sillä viittasin suoraan Pariisin Kommuunin kokemukseen. Ja tämä kokemus, kuten tunnettua ja kuten Marx v. 1871 ja Engels v. 1891²⁰ yksityiskohtaisesti osoittivat, sulki kokonaan pois blanquilaiisuuden, turvasi täydellisesti *enemmistön* suoranaisen, välittömän ja ehdottoman herruuden sekä joukkojen aktiivisuuden vain sitä mukaa kuin itse *enemmistö* esiintyi *tietoisesti*.

Johdin teeseissä asian aivan selvästi *taisteluun vaikutusvallasta* työläisten, batrakkien, talonpoikain ja sotilaiden edustajain *Neuvostoissa*. Ettei tässä suhteessa synnyisi epäilyksen häivääkään, korostin *kahteen otteeseen* teeseissäni kärsivällisen ja herkeämättömän „selittämisen” välttämättömyyttä „ottaen siinä huomioon *joukkojen käytännölliset* tarpeet”.

Typerät ihmiset tai hra Plehanovin y.m.s. kaltaiset marxilaisuuden luopiot voivat huutaa anarkismista, blanquilaisuudesta y.m.s. Se, joka haluaa ajatella ja oppia, ei voi olla ymmärtämättä, että blanquilaisuus on vallan valtaamista vähemmistön käsiin, mutta työläisten y.m. edustajain Neuvostot ovat *epäilemättömästi* kansan *enemmistön* suoranainen ja välitön järjestö. Toiminta, joka keskittyy taisteluun vaikutusvallasta näissä *Neuvostoissa*, ei voi, kerta kaikkiaan *ei voi* eksyä blanquilaiisuuden suohon. Eikä se voi eksyä myöskään anarkismin suohon, sillä anarkismi kieltää *valtion ja valtiovallan välttämättömyyden* porvariston herruudesta proletariaatin herruuteen *s i i r t y m i s e n* kaudella. Minä sensijaan, kaiken väärinkäsityksen mahdollisuuden poissulkevalla selvyydellä, *puolustan* valtion välttämättömyyttä tätä kautta varten, mutta Marxiin ja Pariisin Kommuunin kokemukseen nojautuen en puolusta tavallisen porvarillisen parlamentaarisen valtion, vaan sellaisen valtion välttämättömyyttä, jolla *ei ole* vakinaista armeijaa, *ei ole* kansanvastaista poliisia *eikä* kansan yläpuolelle asetettua virkamiehistöä.

Kun hra Plehanov huutaa „Jedinstvossaan” voimainsa takaa anarkismista, niin se vain vielä kerran todistaa hänen eroamistaan marxilaisuudesta. „Pravdassa” (№ 26) julkaistuun haasteeseeni kertoa, mitä Marx ja Engels opettivat valtiosta vuosina 1871, 1872 ja 1875*, hra Plehanov on pakotettu vastaamaan vaikenemalla kysymyksen

* Ks. tätä osaa, s. 7. Toim.

olemuksesta sekä huutamalla kiukustuneen porvariston hengessä.

Entinen marxilainen hra Plehanov ei ole *laisinkaan* ymmärtänyt marxilaisuuden oppia valtiosta. Sivumennen sanoen tämän ymmärtämättömyyden ituja on havaittavissa jo hänen saksankielisessä anarkismia käsittelevässä kirjassaan ²¹.

* * *

Katsokaamme nyt, miten tov. J. Kamenev „Pravdan” 27. numerossa julkaistussa kirjoituksessaan muotoilee „erimielisyytensä” minun teesieni ja ylempänä esitettyjen katsantokantojen kanssa. Se auttaa meitä selvittämään ne tarkemmin.

„Mitä tulee tov. Leninin yleiseen kaavioon”, kirjoittaa tov. Kame-
nev, „niin se tuntuu meistä kelpaamattomalta, koska se pitää lähtökoh-
tana porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tunnustamista *p ä ä t y n e e k s i* ja perustaa laskelmansa tämän vallankumouksen viipy-
mättömään muuttumiseen sosialistiseksi vallankumoukseksi”...

Tässä on kaksi suurta virhettä.

Ensimmäinen. Kysymys porvarillis-demokraattisen val-
lankumouksen „päätyneisyydestä” *on asetettu* väärin. Tälle
kysymykselle on annettu se abstraktinen, yksinkertainen,
yksivärinen, jos niin voidaan sanoa, muoto, joka *ei* vastaa
objektiivista todellisuutta. Ken asettaa *tällä tavalla* kysy-
myksen, ken *nyt* kysyy: „onko porvarillis-demokraattinen
vallankumous päättynyt” *ja rajoittuu siihen*,— hän
riistää itseltään mahdollisuuden erittäin monimutkaisen,
ainakin „kaksivärisen” todellisuuden ymmärtämiseen. Tämä
teoriassa. Mutta käytännössä hän antautuu avuttomana
pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden valtaan.

Todellakin. Todellisuus tarjoaa meille *niin* vallan siirty-
misen porvaristolle (tavallista tyyppiä oleva „päättynyt”
porvarillis-demokraattinen vallankumous) *kuin myös* sen,
että oikean hallituksen rinnalla on sivuhallitus, joka on
„proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-
demokraattista diktatuuria”. Tämä viimeksi mainittu „myös
hallitus” on *itse* luovuttanut vallan porvaristolle, on *itse*
sitonut itsensä porvarilliseen hallitukseen.

Sisältääkö tov. Kamenevin vanhentunut bolshevistinen kaava — „porvarillis-demokraattinen vallankumous ei ole päättynyt” — tämän todellisuuden?

Ei, kaava on vanhentunut. Se ei kelpaa mihinkään. Se on kuollut. Sen henkiinherättämisyritykset ovat turhia.

Toinen. Se on käytännön kysymys. Ei ole tiettyä, voisiko Venäjällä nyt vielä olla *erikoista* porvarillisesta hallituksesta *irrotettua* „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattista diktatuuria”. Marxilaista taktiikkaa ei voida perustaa siihen, mitä ei tiedetä.

Mutta *jos* se voi vielä tapahtua, niin siihen on yksi ja vain yksi tie: liikkeen proletaaristen, kommunististen ainesten viipymätön, päättävä, lopullinen eristäminen pikkuporvarillisista aineksista.

Miksi?

Siksi, että koko pikkuporvaristo ei ole sattumalta, vaan välttämättömyyden pakosta kääntynyt shovinismiin (= puolustuskannalle), alkanut „tukea” porvaristoa, tulla riippuvaiseksi siitä, *pelätä*, ettei tule toimeen ilman sitä y.m.s. j.n.e.

Kuinka pikkuporvaristo voidaan „sysätä” valtaan, kun tämä pikkuporvaristo jo nyt voi, mutta *ei halua* ottaa sitä?

Vain erottamalla erikseen proletaarisen, kommunistisen puolueen, vain käymällä proletaarista luokkataistelua, joka on *vapaa* noiden pikkuporvarien arkuudesta. Vain proletaarien yhteenliittyminen, proletaarien, jotka ovat todella eivätkä vain sanoissa vapaita pikkuporvariston vaikutusvallasta, voi saada maan pikkuporvariston jalkojen alta niin „kuumaksi”, että sen *täytyy* tietyissä oloissa ottaa valta; ei ole mahdotonta sekään, että Gutshkov ja Miljukov tulevat — myös tietyissä oloissa — kannattamaan Tshheidzen, Tseretelin, eserrien ja Steklovin kaikkivaltaa, yksinvaltaa, sillä ovathan he kuitenkin „*puolustuskantalaisia*”!

Ken nyt heti, viipymättä ja lopullisesti erottaa Neuvostojen proletaariset ainekset (s.o. proletaarisen, kommunistisen puolueen) pikkuporvarillisista aineksista, hän ilmaisee oikein liikkeen edut kummankin mahdollisen tapauksen varalta: *sekä* sen tapauksen varalta, että Venäjä tulee kokemaan vielä erikoisen, itsenäisen, porvariston tahtoon alistumattoman „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin”, *että* sen tapauksen varalta, ettei pikkuporvaristo

pysty eroamaan porvaristosta ja tulee ikuisesti (s.o. sosialismiin saakka) häilymään sen ja meidän välillä.

Ken pitää toimintansa ohjeena ainoastaan yksinkertaista kaavaa „porvarillis-demokraattinen vallankumous ei ole päättynyt”, hän ottaa siten ikäänkuin taatakseen sen, että pikkuporvaristo varmasti pystyy olemaan riippumaton porvaristosta. Hän antautuu siten tällä hetkellä avuttomasti pikkuporvariston armoille.

Sivumennen sanoen. Proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria koskevasta „kaavasta” puheen ollen ei ole kuitenkaan haitaksi palauttaa mieleen, mitä minä „Kahdessa taktiikassa” (heinäkuu 1905) varta vasten korostin (s. 435 kokoelmassa „12 vuoden ajalta”²²):

„Proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattisella diktatuurilla on, samoin kuin kaikella maailmassa, menneisyys ja tulevaisuus. Sen menneisyys on itsevaltius, maaorjuus, monarkia, etuoikeudet... Sen tulevaisuus on taistelussa yksityisomistusta vastaan, palkkatyöläisen taistelussa työnantajaa vastaan, taistelussa sosialismin puolesta”...*

Tov. Kamenevin virhe on siinä, että hän vielä v. 1917 katsoo ainoastaan proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattisen diktatuurin *menneisyyteen*. Mutta sen *tulevaisuus on todellisuudessa* jo alkanut, sillä palkkatyöläisen ja pikkuisännän edut ja politiikka ovat *todellisuudessa* jo eronneet ja sitä paitsi sellaisessa mitä tärkeimmässä kysymyksessä kuin „puolustuskanta”, kuin suhtautuminen imperialistiseen sotaan.

Nyt olenkin tullut toiseen yllä esitetyn tov. Kamenevin järkeilyn virheeseen. Hän syyttää minua siitä, että minun kaavioni „perustaa laskelmansa” „tämän (porvarillisdemokraattisen) vallankumouksen viipymättömään muuttamiseen sosialistiseksi vallankumoukseksi”.

Se ei ole totta. Minä en ainoastaan ole „perustamatta laskelmia” vallankumouksemme „viipymättömään muuttamiseen” *sosialistiseksi* vallankumoukseksi, vaan suoraan varoitan sen johdosta, sanon suoraan teesissä № 8:... „*Välittömänä* tehtävänäme *ei ole* sosialismin „käytäntöönottaminen” ”...**

* Ks. Teokset, 9. osa, ss. 69—70. Toim.

** Ks. tätä osaa, s. 5. Toim.

Eikö ole selvää, että henkilö, joka perustaa laskelmansa vallankumouksemme viipymättömään muuttumiseen sosialistiseksi vallankumoukseksi, ei voisi nousta sosialismin käytäntöönottamisen välitöntä tehtävää vastaan?

Eikä siinä vielä kaikki. Venäjällä *ei voida* ottaa käytäntöön „viipymättä” edes „kommuuni-valtiota” (s.o. Pariisin Kommuunin tapaan järjestettyä valtiota), sillä sitä varten olisi välttämätöntä, että edustajain *enemmistö* kaikissa (tai useimmissa) Neuvostoissa tajuaisi selvästi eserrien, Tshheidzen, Tseretelin, Steklovin y.m. taktiikan ja politiikan koko virheellisyyden ja koko vahingollisuuden. Ja minähän sanoin aivan selvästi, että „perustan laskelmani” tällä alalla vain „kärsivälliseen” (pitääkö olla kärsivällinen saadakseen aikaan sellaisen muutoksen, jonka voi toteuttaa „viipymättä”?) selittämiseen!

Tov. Kamenev huitaisi hiukan „kärsimättömästi” ja toisti porvarillisen ennakkoluulon Pariisin Kommuunin suhteen, että se muka halusi ottaa „viipymättä” käytäntöön sosialismin. Asia ei ole niin. Valitettavasti Kommuuni viivytteli liikaa sosialismin käytäntöönottamista. Kommuunin todellinen olemus ei ole siinä, mistä sitä porvarit tavallisesti etsivät, vaan erikoistyyppisen *valtion* luomisessa. Ja Venäjällä sellainen valtio *on jo* syntynyt, se onkin juuri työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot!

Tov. Kamenev ei ole syventynyt *tosiasiaan, olemassaolevien* Neuvostojen merkitykseen, niiden yhtäläisyyteen tyyppinsä puolesta, yhteiskunnallis-poliittisen luonteensa puolesta Kommuunivaltion kanssa, ja *tosiasian* tutkimisen asemesta hän on alkanut puhua siitä, mihin minä muka „perustan laskelmani” pitäen sitä „välittömänä” tulevaisuutena. Valitettavasti on käynyt niin, että tässä noudatetaan monien porvarien menettelytapaa: huomio käännetään pois kysymyksestä, *mitä ovat* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot, ovatko ne tyypiltään *korkeampia* kuin parlamentaarinen tasavalta, ovatko ne kansalle *hyödyllisempiä*, ovatko ne *demokraattisempia*, ovatko ne *kykenevämpiä* taistelemaan esim. viljanpuutetta vastaan j.n.e., tästä päivänpolttavasta, reaalisesta, elämän päiväjärjestykseen asettamasta kysymyksestä huomio käännetään syrjään, tyhjänpäiväiseen, muka-tieteelliseen, mutta tosiasiassa sisällyksettömään, professorimaisen kuolleeseen

kysymykseen „laskelmien perustamisesta viipymättömään muuttumiseen”.

Tyhjänpäiväinen, väärin asetettu kysymys. Minä „perustan laskelmani” vain siihen, yksinomaan siihen, että työläiset, sotilaat ja talonpojat selviytyvät paremmin kuin virkamiehet, paremmin kuin poliisit viljan tuotannon voimistamista, sen parempaa jakelua, sotilaiden parempaa huoltoa y.m.s. koskevista vaikeista käytännön kysymyksistä.

Olen mitä syvimmin vakuuttunut, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot toteuttavat elämässä kansanjoukkojen itsenäisyyden nopeammin ja paremmin kuin parlamentaarinen tasavalta (kummankin valtiotyypin vertailusta yksityiskohtaisemmin toisessa kirjeessä). Ne ratkaisevat paremmin, käytännöllisemmin ja varmemmin sen, miten voidaan ottaa *askeleita* sosialismia kohti ja nimenomaan mitä askeleita voidaan ottaa. Pankkiin kohdistuva valvonta, kaikkien pankkien yhdistäminen yhdeksi pankiksi, se *ei vielä ole* sosialismia, mutta se on *askel* sosialismia kohti. Sellaisia askeleita ottavat tänään junkkerit ja porvarit Saksassa kansaa vastaan. Sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvosto, jos koko valtiovalta tulee olemaan sen käsissä, pystyy huomenna ottamaan niitä paljon paremmin kansan hyväksi.

Entä mikä *pakottaa* ottamaan näitä askeleita?

Nälkä. Talouden rappiotila. Uhkaava romahdus. Sodan kauhut. Niiden haavojen kauhut, joita sota tuottaa ihmis-kunnalle.

Tov. Kamenev lopettaa kirjoituksensa sanoihin, että „hän toivoo saavansa laajassa väittelyssä puolustetuksi katsantokantansa, joka on ainoa mahdollinen vallankumouksellisen sosialidemokratian katsantokanta, koska tämä sosialidemokratia haluaa ja koska sen pitää pysyä loppuun saakka proletariaatin vallankumouksellisten joukkojen puolueena eikä muuttua kommunistipropagandistien ryhmäksi”.

Käsittääkseni noissa sanoissa ilmenee syvästi virheellinen nykyhetken arviointi. Tov. Kamenev asettaa vastakkain „joukkojen puolueen” ja „propagandistien ryhmän”. Mutta „joukothan” ovat juuri nyt antautuneet „vallankumouksellisen” puolustuskannan häkään. Eiköhän internationalisteillekin olisi tällaisena hetkenä arvonmukaisempaa osata

vastustaa „joukkoluontoista” häikämyrkytystä kuin „haluta jäädä” joukkojen pariin, s.o. antaa periksi yleiselle kulkutaudille? Emmekö me ole nähneet kaikissa Euroopan sotivissa maissa, kuinka shovinistit ovat puolustelleet itseään halulla „jäädä joukkojen pariin”? Eikö ole välttämätöntä, että osataan olla tietty aika vähemmistönä „joukkoluontoista” häikämyrkytystä vastaan? Eikö juuri propagandistien työ ole nimenomaan tällä hetkellä tärkeintä proletaarisen linjan *vapauttamiseksi* „joukkoluontoisesta” puolustuskantaisesta ja pikkuporvarillisesta häikämyrkytyksestä? Sekä proletaaristen että ei-proletaaristen joukkojen yhteenvalautuneisuus, joukkojen keskuudessa esiintyvistä luokkaeroavaisuuksista riippumatta, olikin juuri eräs puolustuskantaisen kulkutaudin ehdoista. Nähtävästi ei ole oikein sopivaa puhua halveksivasti *proletaarisen* linjan „propagandistien ryhmästä”.

*Kirjoitettu huhtikuun 8 ja 13
(21 ja 26) pn välisenä aikana 1917*

*Julkaistu huhtikuussa 1917
erillisenä kirjaseinä
„Priboi” kustantamossa*

*Julkaistaan
kirjaseinän tekstin mukaan*

